Ievads

Mākslīgā intelekta (MI) straujā attīstība pēdējo gadu laikā ir radījusi jaunas iespējas šo tehnoloģiju izmantošanai gan darbā, gan ikdienā. Pateicoties MI rīku pieejamībai un to piedāvātājām iespējām strādāt ar plaša apjoma informāciju, šo rīku izmantošana studiju procesā ir neizbēgama. MI attīstība kopumā šobrīd maina mācīšanās struktūru, līdz ar to, lai veicinātu atvērtu studiju vidi, studentu un mācībspēku virzību uz inovācijām un izcilību akadēmiskajā sniegumā, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Biznesa vadības koledža" (turpmāk – BVK) atbalsta šo tehnoloģiju lietošanu studiju procesā un pētniecībā.

Atļauta un kontrolēta MI rīku izmantošana BVK mācībspēkiem un studentiem palīdzēs veicināt konkurētspēju šo tehnoloģiju apguvē un izmantošanā profesionālajā vidē.

MI rīku izmantošana studiju procesā paredz ievērot akadēmisko godīgumu.

BVK ar akadēmisko godīgumu saprot: uzvedību, kas ietver objektivitāti, atbildību, savstarpēju cieņu un uzticēšanos, izslēdz maldināšanu un krāpšanos un veicina Latvijas izglītības un zinātnes kvalitāti un prestižu.

MI rīku izmantošanas procesā tiek ievērots BVK studiju nolikuma 6.punktā ietvertie akadēmiskā godīguma pamatprincipi.

BVK mācībspēki individuāli pieņem lēmumu atļaut vai neatļaut MI rīku izmantošanu savā kursā. Ja kursa ietvaros tiek atļauta MI rīku izmantošana, mācībspēks norada izmantojamos rīkus. Rīku izmantošanas aizlieguma gadījumā, mācībspēks sniedz argumentētu skaidrojumu savam lēmumam. MI rīku izmantošana katra kursa ietvaros var būt atšķirīga, atkarībā no studiju kursa mērķiem, apguves specifikas un sagaidāmajiem rezultātiem. Gan mācībspēkiem, gan studentiem MI rīki ir jāizmanto atbildīgi, balsoties uz ētikas un akadēmiskā godīguma pamatprincipiem, to izmantošanai jābūt savstarpēji atklātai. Neatļauta vai nesaskaņota MI rīku izmantošana studiju procesā uzskatāma par akadēmiskā godīguma pārkāpumu.

Lai veicinātu BVK mācībspēku un studentu sākotnējo ieskatu MI rīku izmantošanai studiju procesā, kā arī noteiktu galvenos principus drošai, akadēmiskajā godīgumā balstītai rīcībai, ir izstrādātas BVK vadlīnijas šo rīku izmantošanai.

1. BVK MI rīku izmantošanas pamatā ir šādi galvenie principi:

1.1. Studējošo pilna atbildība. MI ir atbalsta instruments un papildinātais intelekts, bet tas neaizstāj cilvēka domāšanu un autordarbu. Studējošais pilnībā uzņemas atbildību par katru savā darbā iekļauto faktu, aprēķinu, apgalvojumu vai secinājumu.

1.2. Akadēmiskais godīgums un atklātība. Jebkura MI izmantošana studiju darbos ir jāuzrāda caurspīdīgi atbilstoši šo vadlīniju noteikumiem. MI ģenerēta satura uzdošana par savu autordarbu vai MI izmantošanas slēpšana tiek uzskatīta par akadēmiskā godīguma pārkāpumu.

1.3. Datu drošība un konfidencialitāte: Saskaņā ar ES Mākslīgā intelekta aktu (Regula (ES) 2024/1689) un datu aizsardzības prasībām, publiskajos MI rīkos ir stingri aizliegts ievietot:

1.3.1. Fizisko personu datus;

1.3.2. BVK iekšējos ierobežotas pieejamības studiju un administratīvos materiālus;

1.3.3. Prakses vietu uzņēmumu konfidenciālo finanšu, komercnoslēpuma vai darbības informāciju.

1.4. Piekļuves vienlīdzība. Mācībspēki studiju uzdevumu izpildei nevar pieprasīt maksas MI rīku izmantošanu. Visiem studiju uzdevumiem jābūt veicamiem ar brīvpieejas/bezmaksas rīkiem.

2. Vadlīnijas paredz:

2.1. MI izmantošanas mērķi un pamatprincipus BVK mācību procesā mācībspēkiem un studējošajiem;

2.2. MI izmantošanas ētiskos aspektus un pamatprincipus studiju procesā, t.sk. dokumentēšanu jeb atsauču lietojumu;

2.3. Ieteikumus mācībspēkiem un studējošajiem drošai MI rīku lietošanai studiju procesā.

2.4. Ņemot vērā, ka MI rīki un to pielietošanas iespējas strauji attīstās, šīs vadlīnijas tiks regulāri atjaunotas. Mēs atzinīgi novērtēsim katru ieteikumu par MI papildus resursiem vai izmantošanas iespējām.

3. Ģeneratīvā MI vispārīgs raksturojums un izmantošanas mērķi:

3.1. Akadēmiskajā vidē MI rīki biežāk tiek dēvēti kā ģeneratīvais MI, kas ir saistīts ar šo rīku izmantošanas metodēm studiju procesā. Turpmāk vadlīnijās tiks lietots šis nosaukums.

3.2. Ģeneratīvo MI var raksturot kā datorsistēmu, kas spēj veikt uzdevumus, kuriem parasti ir nepieciešams cilvēka intelekts, piemēram, vizuālā uztvere, runas atpazīšana, mācīšanās, lēmumu pieņemšana un dabiskās valodas apstrāde[1]. Teksta ģenerēšana – MI rīka veikta jauna teksta radīšana pēc lietotāja uzvednes, norādījumiem vai sniegtās informācijas, formulējot saturu, kuru lietotājs pats iepriekš nav uzrakstījis.

[1] IEEE-USA Board of Directors. (February 10, 2017). *Artificial intelligence research, development and regulation.* IEEE. http://globalpolicy.ieee.org/wp-content/uploads/2017/10/IEEE17003.pdf

3.3. Akadēmiskajā vidē biežāk ģeneratīvais MI tiek skaidrots kā papildinātais intelekts, kurā cilvēki un mākslīgais intelekts (MI) strādā kopā, lai uzlabotu kognitīvo veiktspēju, tostarp mācīšanos, lēmumu pieņemšanu un jaunas pieredzes veidošanu[2].

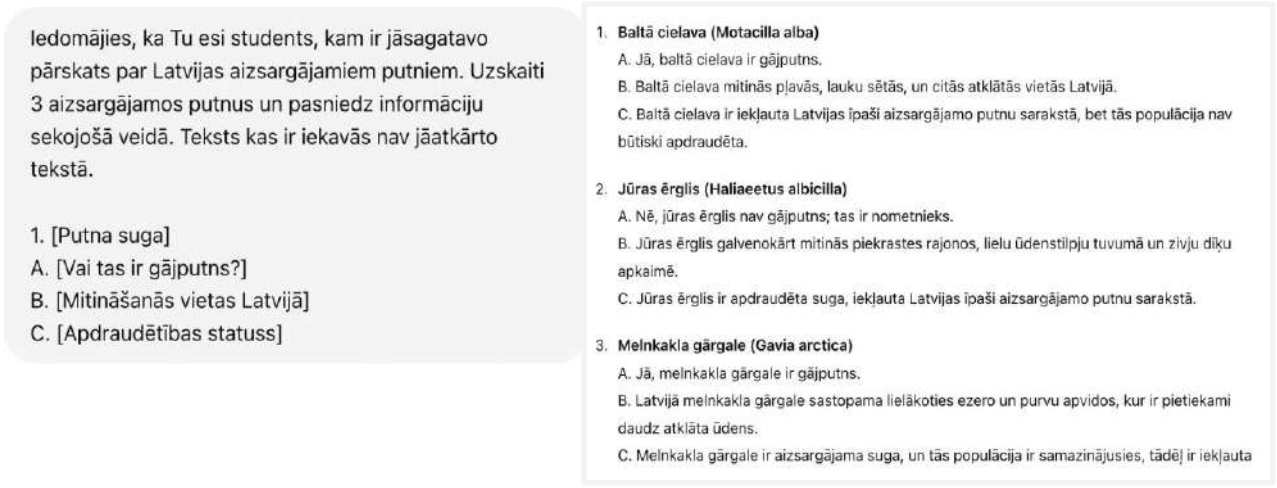
3.4. Ģeneratīvās MI sistēmas akadēmiskajā vidē iesaistītajiem palīdz apgūt sekojošas prasmes – veicina radošo domāšanu, attīsta kritisko domāšanu, stimulē ētisku lēmumu pieņemšanu, kā arī palīdz apgūt un saprātīgi izmantot dažādu resursu iespējas.

4. Ģeneratīvā MI darbības pamatprincipi:

4.1. Ģeneratīvās MI sistēmas, kā piemēram, *ChatGPT, Gemini Notebook, Claude, Canva, Perplexity* u.c., ir digitālie rīki, kas ģenerē saturu, pamatojoties uz lietotāju sniegtajām komandām jeb uzvednēm (*no angļu val. prompts* – detalizēti sniegti skaidrojumi vai datu faili, kas satur uzdevuma kritērijus pēc kuriem ģeneratīvais MI rīks veidos jaunu saturu).

1.attēls

Piemērs detalizēta prompta izveidei

4.2. Izmantojot lietotāja uzvedni ģeneratīvā MI rīks izmanto algoritmu, lai apgūtu modeļus no esošajām datu kopām (piemēram, dažādām interneta datu bāzēm), un pēc tam dažu sekunžu laikā izveido jaunu saturu. Dizaineri ir izveidojuši ģeneratīvā MI sistēmas, kas var veidot dabiskas cilvēka valodas tekstu, datoru kodus, attēlus, video, audio un 3D modeļus.

5. Ģeneratīvā MI izmantošanas mērķi un priekšrocības:

5.1. Ģeneratīvā MI sistēmu izmantošanas mērķis akadēmiskajā vidē ir, savstarpējā sadarbībā veidota cieņpilna rīku izmantošana mācību vielas izveidei un apguvei. BVK paredz, ka neatkarīgi no katra mācību procesā iesaistītā cilvēka skatījumā uz ģeneratīvo MI, uzsvars tiek likts uz mācīšanos, un to, kas varētu veicināt vai kavēt šo procesu.

5.2. Priekšrocības:

[2] Gartner (n.d.) *Gartner glossary: Augmented intelligence. Gartner*. https://www.gartner.com/en/informationtechnology/glossary/augmented-intelligence
Resnik, D.B., Hosseini, M. (2023). *The Ethics of Using Artificial Intelligence in Scientific Research: New Guidance Needed for a New Tool.*

A. *Vienlīdzība* – plašs informācijas apjoms, kas ir pieejams ikvienam;

B. *Laika ietaupīšana* – automatizēta problēmu risinājumu atlase (piem., prāta vērta), tekstu veidošana;

C. *Motivācija* – izmantot uzvednes brīžos, kad nav pārliecības par konkrētu uzdevumu;

D. *Analītiskās un kritiskās domāšanas attīstība.*

5.3. Ģeneratīvā MI riski:

A. *Neobjektivitāte* – ģeneratīvais MI nav oriģināla satura rīks, tas apkopo informāciju no dažādiem avotiem un resursiem, reproducējot to jaunā saturā. Pastāv zināmi riski, ka šī informācija ir neprecīza, neobjektīva vai novecojusi. Ģeneratīvais MI jaunajā saturā var iekļaut citātus no citu autoru darbiem, kas var saistīties ar plaģiātisma risku.

B. *Intelektuālā īpašuma tiesības* – jebkurš no lietotāja ielādētājiem materiāliem ģeneratīvā MI rīkā, kļūst par daļu no programmatūras datubāzes, kas attiecīgi veicina rīka attīstību. Katrai no sistēmām ir savas datu un ielādēto failu izmantošanas, aizsardzības vai noņemšanas politikas. BVK akadēmiskajam personāla un studējošajiem ir nepieciešam iepazīties ar tām.

C. *Datu privātums* – neatkarīgi no tā, vai ģeneratīvā MI sistēmā tiek ielādēts fails, rīka izmantošana paredz sīkdatņu instalēšanu, kas attiecīgi programmatūrai ļauj sekot citām lietotāja darbībām. Apstiprināt vai noraidīt sīkdatņu instalēšanu ir katra studiju procesā iesaistītā individuāls lēmums.

D. *Datu un intelektuālā īpašuma nopludināšana* – pastāv savstarpēja apzināta vai neapzināta citu autoru darbu vai studiju materiālu ielādēšana ģeneratīvā MI sistēmā, kas var radīt būtiskus akadēmiskā godīguma pārkāpumus.

5.4. BVK mācībspēkiem un studējošajiem **ir aizliegts ģeneratīvā** MI rīkos ielādēt citu studiju procesā iesaistīto studiju materiālu (jebkāda veida mācību materiālu, studentu iesniegtos darbus, BVK metodisko materiālu u.c.).

5.5. Failu ielāde sistēmā individuāli tiek saskaņota ar BVK metodisko centru pēc mācībspēka individuāla lūguma saistībā ar vadītā kursa apguves mērķiem.

6. Ģeneratīvā MI rīku izmantošana BVK studiju procesā ētiskie aspekti un pamatprincipi:

6.1. Ģeneratīvā MI rīku izmantošanu Eiropas Savienībā regulē ES Mākslīgā intelekta akts (Regula (ES) 2024/1689, saite: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj), kā arī starptautiskie un nacionālie ētikas ietvari (UNESCO, Eiropas Komisijas un Latvijas augstskolu labā prakse). Sekojot starptautiskajiem augstākās izglītības standartiem un ievērojot BVK Studiju nolikumu, Koledža veido savus MI izmantošanas noteikumus, kas balstās atbildības, caurspīdīguma, datu drošības un akadēmiskā godīguma principos. BVK uzsver, ka MI ir atbalsta instruments studējošā intelektuālās attīstības un profesionālo prasmju veicināšanai, bet tas neaizstāj paša studenta patstāvīgo domāšanu un autordarbu.

6.2. Ģeneratīvā MI izmantošanai BVK studiju procesā ir jāveicina nevis jākavē iesaistīto pušu intelektuālā attīstība:

6.2.1. Ģeneratīvā MI rīku izmantošana studiju procesā tiek atļauta tikai ar katra konkrētā priekšmeta mācībspēka, BVK metodiskā centra vai BVK Studiju padomes atļauju.

6.2.2. Ģeneratīvā MI rīku izmantošana studiju procesā notiek atklāti, nodrošinot objektīvu skaidrojumu par rīku izmantošanas metodēm visām iesaistītajām pusēm.

6.2.3. Katrs ģeneratīvā MI rīka izmantotājs ir atbildīgs par tā veidotā satura pārbaudi, zinātnisko atbilstību un plaģiātisma kontroli.

6.2.4. Ģeneratīvā MI sistēmas rīkus nedrīkst nosaukt par autoriem, to izmantošana un ieguldījums studiju darbu tapšanā ir jāpamato, ietverot izmantotā rīka izmantošanas mērķi un atsauci uz to.

6.2.5. Ģeneratīvā MI sistēmās nav atļauts ievietot jebkāda veida BVK studiju materiālus, ja vien konkrētā rīcība nav daļa no kursa pārbaudes vai praktiskā uzdevuma.

6.2.6. Noslēguma un pētnieciskajos darbos MI ir atļauts kā atbalsta instruments, ja tiek ievēroti atļautie darba posmi un aizpildīta MI izmantošanas deklarācija.

6.2.7. Kursos, kuros mācībspēks ir atļāvis ģeneratīvā MI rīku lietojumu, MI drīkst izmantot kā palīgu noteiktos darba posmos (stila uzlabošana, ideju prāta vētra, datu apstrāde), bet to stingri aizliegts izmantot studenta patstāvīgās analīzes, secinājumu un autordarba aizstāšanai.

6.2.8. Neatļauta ģeneratīvo MI rīku izmantošana studiju procesā tiek uzskatīta kā akadēmiskā godīguma pārkāpums.

6.2.9. Jebkura, ar ģeneratīvā MI izmantošanu saistītā strīdu situācija sākotnēji tiek risināta starp mācībspēku un studentu, galējā gadījumā jautājums tiek risināts BVK studiju padomē.

6.2.10. BVK, sekojot ģeneratīvā MI sistēmu straujajai attīstībai, apņemas un uzskata par pienākumu papildināt vadlīnijas.

7. MI rīku izmantošana studiju darba posmos:

7.1. Studiju kursu uzdevumos, pētnieciskajos un kvalifikācijas darbos MI rīkus atļauts izmantot kā atbalsta instrumentu noteiktos darba posmos, nodrošinot studējošā patstāvīgo intelektuālo ieguldījumu.

7.2. Atbilstoši darba posmu pieejai MI rīkus ir **ATĻAUTS izmantot**, lai:

7.2.1. Apzinātu ar pētījuma tēmu saistītos jautājumus, jēdzienus un teorētiskās pieejas;

7.2.2. Ģenerētu sākotnējās idejas darba struktūrai, pētījuma dizainam vai datu vākšanas instrumentiem (piem., aptauju vai interviju jautājumu melnrakstiem);

7.2.3. Veidotu atlasītās literatūras un avotu sākotnējos kopsavilkumus (pēc tam avotus studējošais patstāvīgi izlasa un analizē);

7.2.4. Uzlabotu paša studējošā sagatavotā teksta gramatiku, pareizrakstību un valodas stilu;

7.2.5. Tulkotu ārvalstu literatūru vai darba anotāciju;

7.2.6. Izstrādātu vizuālos materiālus (shēmas, diagrammas), ja tie balstīti uz studējošā analīzi un paša sagatavotu uzvedni (promptu);

7.2.7. Veiktu datu sākotnējo apstrādi vai kārtošanu, ja studējošais izprot lietotās metodes, spēj pamatot rezultātus un nodrošina datu anonimizāciju;

7.2.8. Mērķtiecīgi iegūtu MI ģenerētu saturu kā empīriskā pētījuma materiālu (pētījuma objektu).

7.3. Stingri **AIZLIEGTS izmantot** MI rīkus, lai:

7.3.1. Ģenerētu studiju vai kvalifikācijas darba nodaļu, apakšnodaļu vai secinājumu saturisko pamattekstu studenta vietā;

7.3.2. Aizstātu studējošā patstāvīgo analīzi, argumentāciju, rezultātu interpretāciju un priekšlikumu izstrādi;

7.3.3. Radītu neesošus literatūras avotus, citātus vai statistikas datus (halucinācijas);

7.3.4. Ģenerētu vai viltotu empīriskā pētījuma datus (piem., izdomātu pētījuma vai prakses aptauju/interviju rezultātus);

7.3.5. Pārveidotu MI radīto saturu ar mērķi slēpt tā izcelsmi no mācībspēka vai pārbaudes rīkiem.

8. Noteikumi ētiskai ģeneratīvā MI rīku izmantošanai BVK studiju procesā:

8.1. Studenti, izmantojot ģeneratīvā MI rīkus studiju procesā, uzņemas atbildību par MI ģenerētā teksta objektivitāti un tā algoritmisko diskrimināciju. Ģeneratīvā MI rīku izmantošanas rezultātā iegūtās teorētiskās atziņas ir jāpamato un jāintegrē studiju rakstiskajos darbos kopā ar zinātnisko un lietišķo rakstu teorijas atziņām un atsaucēm uz tiem.

8.2. BVK studiju procesā iesaistītie uzņemas atbildību par savā akadēmiskajā darbībā izmantoto ģeneratīvā MI rīku radītā satura publicēšanu, to objektivitāti un zinātnisko atbilstību. Jebkurš ģeneratīvā MI rīka radītais materiāls ir jāpamato ar teorētiskām zinātnisko un lietišķo rakstu atziņām ietverot atsauces uz tiem.

8.3. BVK studiju procesā iesaistītajiem ir aizliegts uzrādīt ģeneratīvā MI rīku radīto saturu uzdot par savu autordarbu, tādējādi aizstājot individuālu studiju procesa intelektuālo iesaisti (Diskusijas uzdevumi un komentāri, prakses atskaites, Kvalifikācijas darbi, u.c.).

8.4. Ģeneratīvo MI rīku izmatošanas rezultātā radītais saturs ir jāpapildina ar autora kritisku un pamatotu viedokli saistībā ar radītā satura iespējamajām kļūdām vai neobjektivitāti.

8.5. Ģeneratīvā MI rīku veidotā satura publicētājs uzņemas pilnu akadēmisko atbildību par potenciālajiem plaģiātisma riskiem publicējot rīka piedāvātu saturu, kas iespējams var būt cita autora oriģināldarbs.

8.6. Ģeneratīvā MI rīka veidotā satura izmantotāja pienākums ir pārbaudīt un uzņemties atbildību par rīku piedāvātā satura korektumu. Nav pieļaujams publicēt saturu, kas ietver krāpnieciskus vai apzināti viltotus datus.

8.7. Publicējot ģeneratīvā MI veidotu saturu, autoram jānorāda atsauce uz izmantotā rīka pamatdatiem, ietverot sekojošu informāciju:

8.7.1. Izmantotās MI sistēmas veids, nosaukums un versija;
8.7.2. Pamatojums kā un ar kādu mērķi tas tika izmantots.

8.8. **Ir aizliegts** ievietot ģeneratīvā MI sistēmā jebkādus BVK studiju materiālus, ja vien par šādu rīcību nav savstarpējas vienošanās starp akadēmisko personālu un studējošajiem konkrēta mācību priekšmeta ietvaros konkrēta mērķa sasniegšanai.

8.9. Jebkāda veida ģeneratīvā MI rīka radītais saturs nav uzskatāms par sistēmas vai tās lietotāja autora darbu. Jebkurš sistēmas radīts saturs kļūst par tās lietotāja autordarbu pēc tā rediģēšanas un ietverto faktu un apgalvojumu pārbaudes.

2.attēls.
Piemērs MI sistēmas radīta satura rediģēšanai un papildināšanai

Uzvedne: Kādas ir klimata pārmaiņu ietekmes uz bioloģisko daudzveidību?

ChatGPT ģenerēta atbilde: Klimata pārmaiņas ietekmē sugu izplatību, migrāciju, ekosistēmu funkcijas, paātrina sugu izmiršanu un ietekmē ekosistēmu funkcijas.

Autora darbs pēc rediģēšanas un papildinājumiem:
Klimata pārmaiņas ne tikai izmaina dzīvnieku migrācijas modeļus un sugu izplatību, bet arī apdraud ekosistēmu funkcijas, piemēram, ūdens attīrīšanu un oglekļa dioksīda absorbēšanu. Šīs izmaiņas rada tiešu ietekmi arī uz cilvēkiem, jo samazinoties bioloģiskajai daudzveidībai, mēs saskaramies ar pārtikas krājumu samazināšanos un dabas resursu kvalitātes pasliktināšanos. Tāpēc ir būtiski ne tikai izprast šīs sekas, bet arī aktīvi meklēt ilgtspējīgas stratēģijas, kā mazināt šo negatīvo ietekmi, piemēram, veicinot ekosistēmu aizsardzību un ilgtspējīgu resursu izmantošanu.

Avoti:

- Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. (n.d.). *Mājaslapa*. https://www.meteo.lv/lv/
- Dabas aizsardzības pārvalde. (n.d.). *Mājaslapa*. https://www.daba.gov.lv/public/lat/
- Baltijas Vides Forums. (n.d.). *Mājaslapa*. https://www.bef.lv/

9. Ģeneratīvā MI rīku izmantojuma dokumentēšana:

9.1. BVK ģeneratīvā MI rīku izmantošana tiek dokumentēta sekojošās formās:

9.1.1. **MI izmantošanas Deklarācija:** Ja MI rīks ir izmantots kā atbalsta instruments studiju uzdevuma, pētnieciskā darba vai kvalifikācijas darba izstrādē (struktūras plānošanā, idejās, datu apstrādē, attēlu izveidē), tā izmantošanu dokumentē, aizpildot Mākslīgā intelekta izmantošanas deklarāciju (Pielikums Nr. 1 un Nr. 2), ko pievieno darba pielikumā. Šādos gadījumos MI rīku literatūras un avotu sarakstā neiekļauj.

9.1.2. Nav jādokumentē epizodiska MI rīku izmantošana, kas nav ietekmējusi darba saturiskos risinājumus, piemēram, atsevišķu vārdu tulkošana, pareizrakstības/gramatikas pārbaude paša rakstītā tekstā vai atsauču noformējuma tehniskā pārbaude.

9.1.3. Ja MI ģenerētais saturs tiek mērķtiecīgi pētīts un analizēts kā empīriskā pētījuma materiāls (piemēram, tiek pētītas MI kļūdas vai MI ģenerēti reklāmas teksti), uz to veido atsauci pamattekstā (piem., OpenAI, 2026) un norāda MI rīku literatūras un citu avotu sarakstā.

Piemērs:

Atsauce: (OpenAI, 2026) **Literatūras un citu avotu sarakstā:** OpenAI. (2026). ChatGPT [Lielais valodas modelis]. ChatGPT

9.1.4. Ja MI rīkam dotā uzvedne ir būtiska darba saturam vai analīzes kritērijiem (piemēram, datu grupēšanai vai attēla ģenerēšanai), īso uzvedni ietver darba pamattekstā, bet apjomīgu uzvedni pievieno darba pielikumā.

10. Mācībspēka un studējošā mijiedarbība un kontrole:

10.1. Kursa sākumā mācībspēks informē studējošos par MI rīku izmantošanas nosacījumiem konkrētajā studiju kursā, izmantojot kādu no trīs paziņojuma līmeņiem (Pielikums Nr. 2):

1. līmenis: MI izmantošana kursā ir aizliegta (ja to prasa kursa specifika un sasniedzamie rezultāti);

2. līmenis: MI izmantošana ir atļauta noteiktos posmos, aizpildot MI izmantošanas deklarāciju;

3. līmenis: MI izmantošana ir brīvi pieļaujama kā studiju un pētniecības objekts.

10.2. Ja mācībspēkam rodas pamatotas aizdomas par neatļautu MI izmantošanu, MI slēpšanu vai studējošā nespēju izprast iesniegto tekstu, mācībspēkam ir tiesības aicināt studējošo veikt papildus zināšanu pārbaudes uzdevumus vai darba tiešsaistes aiztāvēšanas laikā uzdot papildus ar darba tēmu saistītus jautājumus. Sarunas laikā studējošajam jāspēj paskaidrot izmantotās uzvednes, demonstrēt izpratni par darba saturu un pamatot iegūtos secinājumus.

Nobeigums

BVK apzinās, ka ģeneratīvā MI iespējas šobrīd sniedz plašas dažādu rīku iespējas, kas būtiski var atvieglot ikdienu, it sevišķi studiju vidē. Tajā pat laikā BVK piekrīt, ka ģeneratīvā MI rīku izmantošanai pastāv gana daudz risku, kas var tikt saistīti ar akadēmiskā ētiskuma pārkāpumiem. Nenoliedzami, visticamāk pienāks laiks, kad ģeneratīvā MI sistēmas zinātnē piedalīsies kā pilnvērtīgs rīks jeb asistents, taču līdz pienāks šis brīdis, BVK sekos šajās vadlīnijās minētajiem noteikumiem.

1.pielikums. ***Mākslīgā intelekta izmantošanas deklarācija studiju kursu pārbaudes darbos***

MI izmantošanas deklarācija studiju kursu pārbaudes darbos:

MI rīks	**Izmantošanas mērķis**

2.pielikums. ***Mākslīgā intelekta izmantošanas deklarācija Kvalifikācijas darbā un prakšu atskaitēs***

Mākslīgā intelekta izmantošanas deklarācija

Deklarācijā informācija par MI rīku izmantošanu sniedzama, ja tie izmantoti kādā no šādiem veidiem:

1. Darba struktūras un tajā ietveramā satura plānošanai;
2. Literatūras un citu avotu sākotnēju kopsavilkumu veidošanai;
3. Pētījuma praktiskās daļas sagatavošanai;
4. Empīrisko datu kārtošanai un/vai apstrādei;
5. Studējošā patstāvīgi sagatavota teksta stilistiskai rediģēšanai, nemainot tā saturisko būtību, norādot nodaļu vai apakšnodaļu, kuras teksta rediģēšanai MI rīks izmantots.

Atzīmējiet atbilstošo variantu:

☐**Kvalifikācijas darba izstrādē MI rīki nav izmantoti veidos, par kuriem šajā deklarācijā jāsniedz informācija.**
☐**Kvalifikācijas darba izstrādē MI rīki ir izmantoti veidos, par kuriem šajā deklarācijā jāsniedz informācija.** *Šādā gadījumā aizpildiet tabulu zemāk.*

MI rīks	Norāda MI rīka izmantošanas mērķi un, ja attiecināms, kurā kvalifikācijas darba daļā tas izmantots

3.pielikums. ***MI rīku izmantošanas atļaujas un aizlieguma paraugi***

1) MI rīku daļējas izmantošanas (noteiktos posmos) atļaujas paraugs

Šajā studiju kursā ir atļauts izmantot ģeneratīvā MI rīkus *kā palīglīdzekli ideju ģenerēšanai, darba struktūras plānošanai, valodas stila uzlabošanai un datu sākotnējai apstrādei.*
MI rīki neaizstāj jūsu patstāvīgo domāšanu un analīzi. Visiem MI ģenerētajiem faktiem jābūt paša pārbaudītiem. Nododot rakstiskos darbus, darba beigās obligāti jāpievieno apliecinājums ar aizpildītu MI izmantošanas deklarāciju.

MI izmantošanas deklarācija studiju kursu pārbaudes darbos:

MI rīks	**Izmantošanas mērķis**

Neatļauta teksta ģenerēšana studenta vietā tiks uzskatīta par akadēmiskā godīguma pārkāpumu.

2) MI rīku izmantošanas aizlieguma paraugs

Saskaņā ar BVK noteikumiem un studiju kursa specifiku, ***šajā kursā NAV atļauts izmantot*** *ģeneratīvā MI rīkus. Kursa mērķis ir attīstīt studējošo patstāvīgās prasmes rakstīt, analizēt un risināt uzdevumus beznosacījumu vidē. Jebkura MI rīku izmantošana šī kursa darbos tiks uzskatīta par akadēmiskā godīguma pārkāpumu.*